

Bibliothecarii Medicinae Fenniae BMF ry

Puheenjohtajan muistelmia 2001-2006

Merja Jauhiainen 29.10.2010

Aloitin BMF:n puheenjohtajana vuoden 2001 alusta ja toimin siinä asemassa vuoden 2006 loppuun. Tähän näin pitkään ajanjaksoon vaikutti myös se, että jo vuosina 2003 ja 2004 BMF:ltä oli kysytty halukkuutta ja mahdollisuutta järjestää EAHIL:in (European Association for Health Information and Libraries) kongressi vuonna 2008. BMF oli koko ajan suhtautunut asiaan myönteisesti, tietysti vähän asiaa harkiten. Sovittiin, että olen mukana BMF:n puheenjohtajana ainakin järjestelyjen alkuun saattamisessa. Vuonna 2007 [Gunilla Jansson](#) seurasi minua BMF:n puheenjohtajana. Ennen puheenjohtajakauttani olin kuulunut BMF:n johtokuntaan kahden vuoden jakson ja kauteni loputtua kuului vielä yhden jakson, toimin johtokunnassa siis kymmenen vuotta.

Aloittaessani puheenjohtajakauden johtokuntaan kuuluivat jäseninä edellinen puheenjohtaja [Ulla Neuvonen](#) Terkosta, [Maija Koskinen](#) Turun yliopiston lääketieteellisestä kirjastosta, [Outi Meriläinen](#) Stakesista ja [Pirkko Pussinen](#) Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiiristä Joensuun keskussairaalaan. Sihteerinä toimi [Riitta Suolahti](#) Terkosta ja taloudenhoitajana [Carita Björn](#) Turun Kelan tietopalvelusta. Riitta Suolahtea seurasi sihteerinä [Katri Larmo](#), myös Terkosta, vuonna 2004. Yhdistyksen jäsenmäärä vuonna 2001 oli 98. Vuosittain siinä tapahtui muutoksia ja vuoden 2006 lopussa se oli 141.

Johtokunta kokoontui vuosittain neljä kertaa. Vuosina 2004 ja 2005 oli kuitenkin niin paljon asioita käsiteltävänä ja päätettävänä liittyen sekä BMF:n 25-vuotisjuhlallisuuksiin että EAHIL-kongressin alkujärjestelyihin, että kokouksia kertyi kuusi ja seitsemän. Kokoukset pidettiin useimmiten Terkon neuvotteluhuoneessa, siitä parhaimmat kiitokset Terkolle. Kerran johtokunta kokoontui STAKES:in uusituissa tiloissa ja kerran Työterveyslaitoksen kirjastossa. Pari kertaa pidimme puhelinkokouksen matkakustannusten säästämiseksi.

Yhdistyksen jäsenille (noin 100 henkeä) lähetettiin pari kertaa vuodessa kiertokirje, missä kerrottiin yhdistyksen toiminnasta ja tulevista tapahtumista. Ensimmäisinä vuosina kopioimme kirjeen ja mukaan liitettävät tiedotteet, mikä urakka postittamisineen oli sihteerille ja puheenjohtajalle aina iso, mutta myös mukava hetki. Sähköpostin ja internetin yleistyessä jäsenkirjeet ja muu tiedottaminen tapahtui sähköpostilla. Terkon ja Helsingin yliopiston myötävaikutuksesta saimme BMF:lle oman kotisivun ja oman logon, minkä suunnitteli taideopiskelija [Jussi Ovaska](#). Ensimmäinen sähköpostitse välitetty jäsenkirje lähetettiin vuonna 2003.

Jo aikaisempina vuosina oli keskusteltu toimintamme laajentamisesta myös terveydenhuoltoalan ammattikorkeakoulujen kirjasto- ja tietopalveluihin. Tätä varten päätettiin muuttaa yhdistyksen sääntöjä niin, että johtokunnan jäsenten määrä voi olla vähintään neljä, enintään kuusi, jolloin ainakin yksi jäsen on ammattikorkeakoulun kirjastosta. Asia käsiteltiin sääntömuutoksena ja päätettiin kahdessa yhdistyksen kokouksessa, ensimmäisen kerran syksyllä 2003 ja toisen kerran kevätkokouksessa 2004. Patentti- ja rekisterihallitus kirjasi uudet säännöt vasta 9.11.2005. Asian käsittely kesti kovin kauan, koska Patentti- ja

rekisterihallitus halusi vielä tarkennuksia kunkin johtokunnan jäsenen kauden pituudesta ja koska Y-tunnuksen hakeminen maksullisia koulutustilaisuuksiaan varten oli samanaikaisesti vireillä.

Yhdistyksen toimintamuotona on järjestää esitelmä- ja keskustelutilaisuuksia ja harjoittaa koulutustoimintaa. Vähintään kaksi kertaa vuodessa järjestettiin koulutustilaisuus, seminaari tai siihen verrattava tapahtuma. Näiden yhteydessä pyrittiin pitämään yhdistyksen sääntömääräiset kevät- ja syyskokoukset. Kevät- ja syysseminaareja pidettiin eri toimijoiden kirjastoissa ja tietopalveluissa ja ohjelmaan kuului myös esittely näiden yksiköiden toiminnasta. Aiheet olivat yleensä ajankohtaisia ja käytännön työhön liittyviä kuten Medic-tietokannan käyttö, terveys- ja hoitoalan sanastohankkeet, terveystieteellisen aineiston sisällön kuvailu, terveysalan tilastot, Terveysportti, Open Access - lehdet, kansainvälisten kokouksien ja kongressien kuulumiset, kirjastotyön ja informaation työn muuttuminen. Seminaareihin oli aina runsaasti osallistujia.

BMF:n verkkosivulle liitettiin linkkejä vapaasti verkossa olevien tietokantojen ja tiedonhakujen oppaisiin ja tiedonhankinnan verkkokursseihin. Seminaarien PowerPoint – esitykset liitettiin sivulle esitelmöitsijöiden luvalla.

Maaliskuussa 2003 järjestettiin BMF:n aloitteesta Duodecimin edustajien kanssa keskustelutilaisuus FinMesh projektin sanastokäännöksen käytöstä ja soveltamisesta. Tilaisuuteen osallistui yliopistojen lääketieteellisten kirjastojen, Stakesin ja Sosiaali- ja terveysministeriön edustajia, yhteensä 19 henkeä.

Sairaalakirjastopäivät olivat olleet suunnittelun kohteena jo useamman vuoden ajan. Keskussairaaloiden ja muiden sairaaloiden tieteellisissä kirjastoissa työskentelee tavallisesti vain yksi henkilö ammatillisesti melko yksin. [Lea Hirvonen](#) järjesti Mikkeliin BMF:n ensimmäiset sairaalakirjastopäivät keväällä 2001. Ne saivat suuren suosion ja sovittiin, että sairaalakirjastopäiviä järjestetään vastaisuudessa joka toinen vuosi. Seuraavat olivat Vaasassa [Paula Laurilan](#) järjestämänä, vuonna 2004 Pirkko Pussinen järjesti Joensuussa ja 2006 [Päivi Ukkonen](#) Lahdessa Päijät-Hämeen keskussairaalassa. Ensimmäistä lukuun ottamatta sairaalakirjastopäivät olivat kahden päivän tapahtumia ja tieteellisen ja ammatillisen ohjelman lisäksi niihin liittyi sosiaalista ohjelmaa. Sairaalakirjastopäiviä olivat sekä ohjelmien järjestelyissä että taloudellisesti tukemassa lehtialojen toimijat, kirjakaupat ja Kustannus Oy Duodecim.

Kaksi erillistä koulutuspäivää, yksi Helsingissä ja yksi Kuopiossa, pidettiin vuonna 2005 aiheesta "näyttöön perustuvan tiedon hakeminen", mikä on tärkeää varsinkin informaatioille ja kirjastonhoitajille, jotka tekevät hakuja esimerkiksi "Käypä hoito suosituksia" varten. Koulutustukea saatiin Stakesista ja Duodecimista.

Vuosi 2005 oli BMF:n juhluvuosi. Halusimme juhlistaa sitä juhlaseminaarilla otsikolla "Evidence Based Librarianship in Health Libraries", ja juhlaillallisella. Samalla kutsuttiin kunniajäseniksi [Liisa Salmi](#), [Saimi Schwela](#) ja [Liisa Öberg](#). Saimme Suomen Kulttuurirahastolta avustusta kahden ulkomaalaisen esitelmöitsijän kutsumiseksi, [Andrew Boothin](#) Sheffieldin yliopistosta ja [Anne-Marie Haraldstadin](#) Oslon yliopiston lääketieteellisestä kirjastosta. Aamupäivän esitelmät olivat englanninkielisiä ja iltapäivä oli suomenkielinen. Juhlaillallinen nautittiin kutsuvieraiden läsnä ollessa Ravintola Lasipalatsissa.

Pohjoismainen ja kansainvälinen yhteistyö

Indeksointikoulutuksen tarpeellisuutta ja järjestämisvastuuta pohdittiin keväällä 2002. Toukokuussa järjestettiin yhdessä Karoliinisen Instituutin, Duodecimin ja Terkon kanssa pohjoismainen indeksointiseminaari NordInfon rahoittamana. Seminaariin osallistui yli 50 henkeä Pohjoismaista ja Virossa. Vuonna 2003, samoin NordInfon avustamana, pidettiin "Nordic Seminar on Evidence Based Medicine" Turun yliopiston lääketieteellisen kirjaston tiloissa, tähänkin seminaariin osallistui henkilöitä kaikista Pohjoismaista ja Virossa. Yritimme useammalta taholta saada avustusta Karoliinisen Instituutin kirjaston laatiman oppaan "Handledning i MeSH-indeksering" suomentamiseen ja soveltamiseen Suomessa lääketieteellisten kirjastojen käyttöön. Emme siinä kuitenkaan onnistuneet ja opas jäi kääntämättä.

BMF:n tärkein kansainvälinen yhteistyötaho on EAHIL ja BMF pyrki olemaan edustettuna sen vuosittaisissa kongresseissa ja "workshop"eissa. Pirjo Rajakiili ja Liisa Salmi olivat jäseninä EAHIL:in Councilissa, Pirjo myöhemmin hallituksessa, Liisa toimi myös EAHIL lehden, nykyiseltä nimeltään "Journal of European Association for Health Information and Libraries" toimituksessa. Tuulevi Ovaska tuli lehden toimitukseen Liisan jälkeen vuonna 2006. Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhdistyksen, Nordic Baltic Association for Medical and Health Information, hallituksen vuosikokous järjestetään EAHIL:in kongressin ja workshopin yhteydessä. Pirjon ja Liisan lisäksi Jouni Leinonen Turun Yliopiston lääketieteellisestä kirjastosta edusti siinä BMF:ää. BMF on jäsenenä IFLA:ssa ja sen vuosittaiseen Health and Bioscience Libraries sektion kokoukseen BMF pyrki myös lähettämään edustajansa. Näihin kansainvälisiin kokouksiin osallistumiseen BMF sai vuosittain avustuksen Opetusministeriöltä.

Puheenjohtajakauteni tärkein tapahtuma oli luonnollisesti EAHIL:in 11. kongressin vuonna 2008 järjestäminen. Vaikka itse kongressi ajoittui Gunilla Janssonin puheenjohtajakauteen, järjestelytoimikunnan puheenjohtajana, jona toimin, kongressista voin vielä kertoa seuraavaa. Lopullisen päätöksen kongressin järjestämisestä BMF teki 2005. Saman vuoden keväällä EAHIL:in silloinen puheenjohtaja Arne Jakobsson kävi Helsingissä neuvottelemassa kongressijärjestelyistä ja katsastamassa mahdollisia kongressipaikkoja. Monien keskustelujen jälkeen päädyimme valitsemaan Helsingissä keskeisellä paikalla olevan Finlandia – talon, jonka kongressitilat ovat tarkoituksenmukaiset ja tilavuokrat kohtuulliset. Järjestelyjä varten perustettiin järjestelytoimikunta, minkä jäsenet edustivat BMFläisten eri työpaikkoja ja eri organisaatioita eri puolilta maata, puheenjohtajana allekirjoittanut. Kongressin ohjelmasta vastasi ohjelmatoimikunta jäseninään EAHIL:in edustajia eri Euroopan maista puheenjohtajana Pirjo Rajakiili.

Kongressi pidettiin 23.6. – 28.6.2008. Osallistujia oli lähes 480 henkeä noin 40 maasta käsittäen myös 24 näytteilleasettajaa. Kongressin avasi silloinen opetusministeri Sari Sarkomaa. Avajaistilaisuudessa juhlaesitelmän piti professori Leena Palotie. Helsingin kaupunki järjesti vastaanoton kaupungintalolla ja kongressin juhlaillallinen pidettiin Kalastajatorpalla. Kongressissa oli rinnakkaisistuntoja ja yhteensä 57 esitelmää. Kongressin aikana järjestettiin tutustumiskäyntejä pääkaupunkiseudun tämän alan kirjastoihin. Kongressia edelsi 11 jatkokoulutuskurssia. Kongressin aikaista tiedotuslehteä toimitti Liisa Salmi. Kongressivieraille järjestettiin konsertti Tempeliahaukion kirkossa ja juniorijäsenille mahdollisuus osallistua myös saunakävelytapahtumaan. Vaikka jouduimme ratkomaan ja päättämään paljon taloudellisia ja järjestelyjen valintoihin liittyviä ongelmia ja tekemään kovasti paljon töitä asioiden hoitamiseksi, näin jälkempäin tuntuu siltä, että kongressi onnistui sekä ohjelman että järjestelyjen osalta.